

MĀSU PROFESIJAS VĒSTURE

Olga Odiņa

Teksasas štatā (ASV), Fortvortā — Kristiāna universitātē, 2011. gada 8.–11. septembrī notika 28. starptautiskā konference, kuru organizēja Amerikas Māsu profesijas vēsturiskās izpētes asociācija. Šī asociācija (*American Association for History of Nursing — AAHN*) ir profesionāla organizācija, kas pēti māsu profesijas attīstības vēsturi visā pasaulē. Asociācija nodibināta 1978. gadā ar mērķi apvienot ieinteresētās personas, kas piedalās māsu profesijas attīstības izpētē. Asociācijas prezidente ir *PhD*, profesore Briģita Luska (*Brigid Lusk*), par asociācijas viceprezidenti ievēlēja *PhD*, asociēto profesori Mari Gibsoni (*Mary E. Gibson*).

Organizācijas darbība vērsta uz to, lai starptautiskā mērogā veicinātu un atbalstītu māsu profesijas attīstību un māsu darbības zinātnisko attīstību.

Asociācija savu darbību virza, ļoti aktuāli izzinot pagātņi un veiksmīgi plānojot māsu profesijas attīstību nākotnē. Ikgadējā konference ir svarīgs notikums studentiem, doktorantiem, vēsturniekiem un zinātniekiem, kuri interesējas par medicīnas jomu un māsu profesijas vēsturi visa pasaulē, veic šajā nozarē dažādus pētījumus. Konferencē piedalījās doktoranti, zinātniskā grāda pretendenti un zinātnieki no ASV, Brazīlijas, kā arī no dažām Eiropas valstīm. Angliju konferencē pārstāvē-

Paneļprezentācija "Hilton" viesnīcā

ja Čestera universitātes doktorante Klēra Čattertone (*Claire Chatterton*), Īriju — Dublinas universitātes asociētais profesors Žerārs Falijs (*Gerard Fealy*), Vāciju — *PhD* Zuzanna Kroicere (*Susanne Kreuzer*), Latviju pārstāvēja un panelprezentācijā piedalījās Daugavpils Medicīnas māsu skolas direktore, doktorante un AAHN biedre Olga Odiņa.

Pirmajā dienā par asociācijas darbību un konferences norisi referēja organizatori, nākamajās divās dienās notika mutiskas prezentācijas, plenārsesijas un panelprezentācijas par māsu profesijas vēsturi pasaules mērogā. Sesijās ritēja diskusijas par šādām tēmām: “Māsu darbība kara laikā”, “Māsu izglītības vēsturiskā attīstība”, “Māsu profesija: globālas perspektīvas”, “Slimnieku kopšana Rietumu valstīs”, “Vēsturiskās stratēģijas sabiedrības veselībā” u. tml.

Notika septiņas panelprezentācijas. Latvija tika pārstāvēta ar tēmu “Diakonijas māsu darbība Latvijā 1862–1940”. Mūsu prezentācija izraisīja lielu konferences dalībnieku interesi, bija daudz jautājumu. Kā atzīmēja konferences organizatori, šajā pasākumā Lat-

vija piedalās pirmo reizi, taču konferences dalībnieki zina par Latvijas medicīnas māsu darba augsto kvalifikāciju, viņu vidū ir pārstāvji, kas paši apmeklējuši mūsu valsti un pat lasījuši lekcijas Rīgas Stradiņa universitātē. *PhD*, asociētā profesore, māsu tematikai veltītā starptautiskā izdevuma “*Nursing History Review*” galvenā redaktore Patrīcija D’Antonio (*Patricia D’Antonio*) izrādīja lielu interesi par māsu profesijas attīstības vēsturi Latvijā, jo asociācijai ir vajadzīga informācija par šīs jomas attīstību Latvijā un Krievijā. Prezentācija bija aktuāla arī luterāņu diakonijas mātai no Vācijas, kur šī kustība ir īpaši aktīva. Trešajā konferences dienā notika goda pusdienas, kuru laikā bija iespēja privāti pārrunāt un apspriest interesējošos jautājumus, pētījumus un tēmas, kā arī nodibināt sadarbības kontaktus. Pēdējā konferences diena tika veltīta nākamās konferences organizatoriskiem jautājumiem, kura notiks Dānijā 2012. gadā. Asociācija nolēma organizēt konferenci Eiropā, lai savai darbībai piesaistītu vairāk Eiropas valstu māsu profesijas vēsturiskās kustības pētnieku.